

A felső-kréta széntelepes csoport összehasonlításánál meg kell jegyezni, hogy csak a kifejlődés hasonló, de rétegazonosítás csak a legalsó, édesvízi mészkő és agyag, illetve agyagmárga rétegeknél lehetséges. (A két réteg a 192. sz. fúrásban 0,60 m, míg a 194. m. fúrásban ismétlődik és összesen 7,00 m vastag.) A 192. sz. fúrásban a VI. telepet lefejtették, az V. telep utánaszakadt és csak a IV. teleptől volt vizsgálható a széntelepes csoport. A 194. sz. fúrásban csak a VI. telep volt vizsgálható, mert a föllette kifejlődött telepek az eocénvégi kiemelkedés után letarolódtak.

Alsó-eocén rétegeket csak a 194. sz. fúrás harántolt, a 192. sz. fúrásból hiányoztak. Összehasonlítást csak a k-eocén (lutéci em.) rétegei között tehetünk. Mindkét fúrás faunában gazdag, homokos, márgás, helyenként erősen töredezett nummuliteses mészkőösszletet harántolt. A 192. sz. fúrásban részletesebb volt a mikropaleontológiai vizsgálat, mint a 194. sz. fúrásnál, s így az egyes szintek elhatárolása is pontosabb.

Mindkét fúrás területén lösz van a felszínen.

Az U. 192. sz. fúrás makroszkópos leírását, a laboratóriumi vizsgálatok összesítését, kiértékelését dr. Reviczky Károlyné készítette el.

A Visonta 156 A/I. sz. fúrás mikropaleontológiai vizsgálatának eredményei

Írta: dr. Jámber Áronné

A fúrás által felszínre került kőzetminták mikropaleontológiai vizsgálatára az Északmagyarországi Földtani Kutató-fúró Vállalattól kaptunk megbízást, a harántolt üledékek földtani korának meghatározása céljából.

A fúrást 401,8 m-ig mélyítették. A fúrás célja: szénkutatás volt.

A fúrás által harántolt felső-torton, szarmata, felső-pannoniai képződmények 65 db mintájának iszapolási maradékából mikropaleontológiai vizsgálatokat végeztünk. Ezen vizsgálatok eredménye és a makroszkóposan megfigyelt kőzettani adatok alapján a felső-pannon egy részének és a szarmatának átfúrása után felső-tortonai üledékekben fejezték be a fúrást.

A felső tortonai összlet 401,8—368,1 m között települ. Márgák, agyagok, homokosagyagmárgák, homokkövek képezik ezt az üledékösszletet, elég gazdag mikrofauna tartalommal. Az itt talált foraminiferák, bryozóák, szivacs és süntüske töredékek azt mutatják, hogy az itt képződött üledékek tengeri, partközeli kifejlődésűek, sok átmeneti, sótartalomsökkenést tűrő foraminifera formával. (Nonion félek, Elphidium macellum (F. M.), Rotalia beccarii Lin.) Tipikusan torton faunatársaságot képeznek az itt előforduló Amphisteginák, Discorbisok, Dentalinák, Bolivinák. 368,1 m fölött kb. 12 m-nyi (368,1—356,5) faunamentes, kőzetlisztes agyagmárga szakasz települ. Erre 28,5 m vastag (356,5—328,0) tufitos agyag és homokkő váltakozásából álló összlet rakódott le, amely felett 323,5 m-ig homok, márga és agyagmárga rétegek következnek. A 330,0—328,0 m között települő kőzetek iszapolási maradéka a sok Mollusca, Ostracoda és Oolithus maradványon kívül kevés foraminiferát is tartalmaz. Ezek igen rossz megtartásúak, de ezen a területen ez a tény egyben jellemzője is a szarmata emeletnek. 327,2—326,4

m között Elphidium aculeatum (d'Orb.) fajt találtak. Ez a szarmata emeletnek egyik tipikus foraminifera fajtája.

A felső-torton és a szarmata emelet rétegei ebben a fúrásban éles határ nélkül települnek egymásra. A foraminiferák és a 356,5—328,0 m között települő riolititifikok azonban jól elkülönítik a két emeletet egymástól.

A 323,5—0,0 m-ig terjedő szakasz üledékeiből előkerült gyér mikro- és makrofauna ennek az összletnek csak pannoniai korát bizonyítja. Azt, hogy itt alsó, vagy felső pannoniai üledékekkel van-e dolgunk, ebből a fúrásból megállapítani nem lehet. Az itt települő laza homokok, agyagmárgák, kőzetlisztes agyagmárgák mikrofauna társasága szegény. Foraminiferákat nem tartalmaznak. A 215,5—214,7 és a 138,0—128,0 m-ből készült iszapolási maradékból egy-egy foraminifera töredék került elő. Ezek valószínűleg másodlagosan kerültek ide. Ugyancsak áthalmazottnak tekinthetők az üledékösszlet felsőbb részein talált vékony, apróra töredezett Spongia tük is.

A mikroszkópikus ősmaradványok között sok Ostracoda, haltöredék (fogak és hallócsonatok) az összlet alsó szakaszán pedig Mollusca héjtöredékek és egy jómegtartású Limnocardium sp. került elő.

Az összlet felső része a két lignit betelepülés (84,9—84,0 és 39,3—32,3 m-ig) alapján minden bizonnyal felső-pannonba tartozó. Alsó részének kora — bár a szarmatánál biztosan fiatalabb — bizonytalan, ezért csak feltételesen soroljuk felső-pannonba. A fentiek alapján a fúrásban harántolt rétegeknél a következő korbeosztást adhatjuk:

401,8—368,1 m-ig	felső-tortonai
368,1—323,5 m-ig	szarmáciai
323,5— 0,0 m-ig	felső-pannoniai